

Capítol 8 Pere Canal i Rius

Tot just ara fa 150 anys, el 23 de juny de l'any 1871 es va donar nom als tres primers carrers de Sant Vicenç de Castellet. Eren el carrer Migdia, actual carrer Gran, el carrer Sobrerroca que anava del Migdia cap a l'orient, i el carrer Castellet, que anava direcció cap al riu. Aquests tres carrers formaven una creu i era l'inici de la urbanització del poble.

Anys més tard es regulava l'activitat constructora, es nomenava un mestre d'obres, s'aprojava una tarifa per drets d'edificació i es donava nom a diferents carrers, entre d'altres.

L'any 1884 es va expropiar un terreny amb 75 ceps que donava sortida al carrer Santa Maria, actual carrer Maria Gimferrer, i s'arranjava la plaça Major, que quedava inaugurada el dia 6 d'abril del 1884.

No va ser fins gairebé 50 anys més tard que en aquesta plaça s'inaugurava l'actual edifici de l'ajuntament, el 9 de desembre de 1933. El local on hi ha ara l'ajuntament havia sigut fins llavors un cafè i una sala de ball, i es van haver de fer tota una sèrie de reformes.

Al llarg dels anys aquesta plaça ha rebut molts noms, com la plaza de los Mártires, plaça de la Constitució o plaça de la República i ha sigut l'escenari de molts actes polítics, festius i culturals del municipi.

Un dels més populars és, sens dubte, el Ball de Gitanes de Sant Vicenç de Castellet, que com bé sabeu aquest ball era absolutament desconegut fins a principis del segle XX i no va ser fins a l'any 1907, uns picapedrers de Caldes de Montbui van convèncer a un grup de noies santvicentines per escenificar davant de tot el poble un ball típic de la seva localitat d'origen a la plaça de la Constitució, l'actual plaça de l'Ajuntament.

Tres anys després d'aquella ballada, el 1910 van tornar les Gitanes i va ser el plat estrella d'aquella Festa Major. Segons sembla aquell mateix any es van ballar a la Seu de Manresa, però no està clar.

No es té constància que entre els anys 1911 i 1917 es ballessin Gitanes a Sant Vicenç, però l'any 1918, i gràcies a la capacitat d'influència i d'engrescament del secretari Pere Canal i Rius, es va recuperar la tradició del Ball de Gitanes. Canal era originari de Sant Llorenç Savall i membre de la Societat Joventut Vicerense i, gràcies a l'ajut d'antics dansaires santvicentins, va impulsar la recuperació d'aquest ball que es va tornar a ballar per Carnestoltes i per la Festa Major del 1918, en aquesta ocasió per nois i noies del poble.

Pere Canal i Rius es considerava un santvicentí de soca-rel i fou el secretari de l'Ajuntament de Sant Vicenç, des de l'any 1912 al 1961. El 15 de gener de 1961, l'Ajuntament, i el poble en general, li van retre un homenatge per la seva llarga permanència al capdavant de la secretaria local i per l'exemplar esperit de servei. En la sessió del Ple del dia 24 de juliol de 1960 es va aprovar una moció de la Comissió de Govern que insta al Ple a homenatjar el secretari Canal amb motiu de la seva jubilació. Per aquest motiu, es va aprovar nomenar-lo fill adoptiu del poble, li fou lliurada la primera Medalla d'Or Santvicentina de la localitat, es col·locà el seu retrat a la galeria de santvicentins il·lustres i se li dedicà una via pública al poble amb el seu nom. Morí l'any 1975 amb 86 anys.

FONTS:

-**"Sant Vicenç de Castellet, des de l'antiguitat fins als nostres dies". Pere Canal i Rius i Miquel Vila i Villamayor.**

-**"Història gràfica de Sant Vicenç de Castellet. 1890-1936". Jordi Suades i Marigot**

-**Galeria de Santvicentins il·lustres. Ajuntament de Sant Vicenç de Castellet**

-**www.lesgitanes.cat**

Jordi Largo

